

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA:
3 LEI
Vasárnap
4 LEI

Az előfizetés ára helyben:
Évente 500 lei
Félévre 270
Negyedévre 140
Havonta 52
Kézbesítési díj havonta 10

Az előfizetés ára vidékre:
Évente 600 lei
Félévre 320
Negyedévre 170
Havonta 60
Bérmintve postán küldve

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
BRASOV—BRASSÓ, Kapu-ucca 64—66. szám.

Telefonszámok

Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.

Előfizetési árak külföldre:
Évente 800 lei
Félévre 500
Negyedévre 250
A portó díjak emelése esetére az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.

HIRDETÉSEKET
Brassó levéltárába küldve:
PUBLICITE RADOR, BUCURESTI,
Strada Berthelot No. 1 vagy
annak fiókjait vesznék fel.
APRÓHIRDETÉSEK
közvetlenül a kiadóhivatalhoz
küldendő, vagy bármelyik bizo-
mányosunk útján is lehathatók

BUKARESTBEN:
4 LEI
Vasárnap
5 LEI

XXX. ÉVFOLYAM.

BRASOV-BRASSÓ, 1924. június 27. (Péntek)

143. SZÁM

Állampolgárság

Írta: Dr. Leitner Mihály

Az internálások, kiutasítások, rek-
virálások, iskolabezárások és az agrár-
reform izgalmaiban átcsúszott magyarság
idegeit ujabbban az állampolgárság meg-
szerzésének izgalma teszik erős pró-
bára.

Ország szerte folyik az eljárás.

A városok tanácsok előterjesztésén
dult arcú és lehengott kedélyű pol-
gárok szorongatják kezükben irataikat,
aggódva bizonytalan jövőjük sorsa
miatt.

Begyőkeresedett, régi adófizetők
reszkelnek attól a gondolattól, hogy a
legkisebb formahiba folytán az idege-
nek listájára kerülhetnek.

Régezt ez nem volt baj, hiszen
az idegen állampolgár is teljes jogkör-
rel bírt és legfeljebb állami hivatali
nem vállalhathott. Most azonban az ide-
gen állampolgár a levegőben lóg.

Érthető tehát az a nagy erőfeszítés
amellyel különösen az itt élő magyar-
ság állampolgárságának megszerzése ér-
dekében kifejt.

Amennyire érthető ez, annyira
érthetetlen a kormány eljárása.

Az egész eljárás főleg két szempont
ból bírálható el: gazdaság-technikai
és nemzetközi szempontból.

A mai nyomott gazdasági viszonyok
parancsolták irják elő a takarékosságot.
Takarékosság a magánháztartásban,
takarékosság az államháztartásban.

Az állampolgárság megszerzéséről
szóló törvényt a különböző hatóságok
különböző módon hajlítják végre.

Még azt sem lehet mondani, hogy
ahány város, annyiféle eljárás, mert
néhány városban majd ilyen, majd
olyan rendszert követnek. Egyszer hiva-
taltól irják össze a polgárokat, majd
személyes jelentkezésre s végül arra
kötelezik őket, hogy szabályszerűen fel-
szerelt kérelmeket adjanak be.

Abban azonban mindenképp eljárás
megegyeznek, hogy nagy előzettséggel
jár. Hozzávetőleges statisztika szerint
a csatolt területeken tízmillió lakos
létezik. Átlagos számítás szerint ez
legalább négy millió családot jelent.
Az iratok beszerzése és a bejelentés
átlag legalább egy munkanapot vesz
igénybe családonként. Szűken számítva
egy napi átlagos kereset legalább is
száz lejt tesz ki. Ez jelent tehát négy-
százmilliót. Ugyanennyire tehető az
iratok beszerzési és bélyegkiadásai.

Szóval megközelítőleg egy milliárd
lej pazarlódik el ok nélkül.

Ok nélkül — mondjuk — mivel az
egyes bejelentő hivatalok adatai alap-
ján és az adófelkötőnek segítségével
hivatalból lehetne megállapítani kinek-
nek állampolgárságát, mert hiszen a
trianoni békeszerződés világos rendelkezé-
sével szerint mindenki, aki az impe-
rium átvételének idején itt lakott és
más állampolgárságot nem szerzett, eo
ipso megnyerte az állampolgárságot.

Es itt jutottunk el a kérdés nemzet-
közi vonatkozásaihoz és gyakorlati ki-
vitelének lehetségségéhez.

A békeszerződés pontjai két ka-
tegóriába sorolhatók.

Vannak olyanok, amelyek a szer-
ződő felek közvetlen érdekelt érintik
és olyanok, amelyek csak általános em-
beri jogokat kívánnak biztosítani.

A kisebbségek jogviszonyait szabá-
lyozó rendelkezések nagyjából a má-
sodik osztályhoz tartoznak.

A csatolt területek magyarságának
nyelvhasználati és iskolafenntartási jo-
ga például nem érinti közvetlenül a
szerződő felek érdekelt. Látszik is!

A kormány tehát vigun negligálja
azokat.

Más azonban a helyzet az állam-
polgárságra vonatkozó békeszerződések
béli rendelkezésekkel.

Hogy képzeli ezt a kormány, hogy
a csehszlovák, jugoszláv és a többi

kormányok összetett kézzel fogják ír-
ni, hogy azt a néhány száz ezer lelket,
akikre akármilyen szépséghiba folytán
kimondják, hogy más államnak a pol-
gárak, nekik a nyakukba varrják?

Kötevésségük.

Ita pedig ez a terv létezhetetlen
akadályokba ütközik, mire való a ki-
sebbségeket — mert hiszen az ő bőrük
ég — ennyit nyugtatgatni?

Anglia kívánja Amerika és Németország részvételét a tanácskozásokon

Macdonald nyilatkozik a choquers-i találkozóról

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

LONDON, június 25. Herriotnak
és Macdonaldnak choquers-i találkozója
ügyében az angol alsóház tegnapi ülésén
Lloyd George interpellációt inté-
zett a miniszterelnökhöz, aki azonnal
válaszolt az interpellációra, kijelentve,
hogy ez a találkozó nem jelenti azt,
mintha a két ország között bármilyen
végleges megegyezést akarnának kötni.
Az eddigi tárgyalások eredményéről —
mondotta Macdonald — Jaspard és Mus-
solini is értesíteni fogják, mert nem
akarják ezeket fait accompli elé állí-
tani.

Angliának és Franciaországnak hő-
óhaja — folytatta Macdonald, — hogy
Amerika is részt vegyen a Londonban
megtartandó konferencián, s e célból
Washingtonnal már meg is kezdték a
tárgyalásokat Amerikának a szövetség-
közli konferencián való részvételéről.
Szó volt arról is, hogy Németország is
képviselő legyen ezen a konferencián,
az erre vonatkozó tárgyalások folya-
matban vannak és a legjobb remények-
kel keesgetnek. A Németországgal kap-

csolatos tanácskozások ama kérdés kö-
rül folynak, miképp lehetne Németor-
szágot rávenni, hogy a Dawes-féle je-
lentésben foglalt, s a versaillesi szer-
ződés rendelkezéseinek tulmenő kötele-
zettségeket teljesítse. Ha ezt a kérdést
kedvezően lehetne megoldani, a többi-
bék megoldása már nem ütköznék ne-
hézségeibe.

Herriot Brüsszelben

Herriot Brüsszelbe érkezésekor
Theunis miniszterelnök és Hymans kül-
ügyminiszter fogadták. Az ünnepi fo-
fogadtatás után a francia miniszterel-
nök fogadta az Independance Belge
tudósítóját, akinek kijelentette, hogy
már sikerült a Franciaország, Anglia
és Belgium közti defenzív egyezményt
biztosítani Németország támadása eset-
tére. Ugyanekkor kijelentette Herriot
azt is, hogy Németországnak a népszö-
vetségbe való felvételét csak a jóvá-
tételi és a biztonsági kérdés tisztázása
után vitatják meg a szövetségesek.

A Mateotti-ügy miatt kockán van a fasiszmus jövője

Mussolini véli alkotásait és szigorú büntetést ígér

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

ROMA, jun. 25. Mateotti meggyilkolá-
sának ügye európai jelentőségűvé lett. A
hangsúly ma már nem a gyilkosság té-
nyén és nem azon a kérdésen van, vajon
milyen büntetést nyerne a gyilkosok —
mert szigorú és méltó megbüntetéseket
az elhangzott ígéretek után mindenki el-
várja —, hanem európai jelentőségűvé vált
azért, mert felmerült a kérdés, vajon a fa-
sizmuss, úgy, ahogyan azt Mussolini meg-
teremtette és hatalomra tette, képes-e,
s méltó-e arra, hogy helyet foglaljon ab-
ban az Európában, amely a háború rom-
bolásai után a megértés és az együttműkö-
dés elve alapján talán most végre még is
kialakul. Európa vezető államaiban ma
a szociális haladás eszméi diadalmasod-
tak, s Angliában Macdonald kormányzata
alatt, Franciaországban pedig Herriot ve-
zetésével ma már olyan kormányok inté-
zik nemcsak saját országuk, hanem jó-
formán egész Európa ügyeit, amelyek
több-kevesebb módosítással magukévá te-
ték a szociális haladás eszméjét. Ezzel
szemben a fasiszma — bár intranzigenciá-
jából sokat engedett azóta, mióta Musso-
lini ügyes kézzel vezeti Olaszország ügyét
— még mindig fokozott ellentétben áll
ezekkel az eszmékkel, s ha a fasiszmus
megalapítója és diadalmas vezére igyek-
szik is ennek ideáljait összhangba hozni
a mai Európa követelményeivel, bizo-

nyos disszonanciát nem lehet letagadni,
amely Olaszország és szövetségesei közöt-
t fennáll. Ugyátszik ezt a disszonanciát
akarta elsimítani Mussolini azzal a hatál-
mas beszéddel, amelyet tegnapi mondot a
szénatásban a Mateotti-üggyel kapcsolat-
ban.

Ebben a beszédben újból megígérte
a bűnösök szigorú és hajthatatlan
megbüntetését, azután pedig át-
térve a gyilkosság politikai jelentőségé-
re, kijelentette, hogy a gyilkosság a nem-
zet becsületén nem ejtett lyot.

— Az ugynevezett baloldal — mondot-
ta — mindenütt felzúdult a fasiszmus és az
olasz kormány ellen. Olasz és külföldi so-
cialisták, akik zajos gyűléseken kihasz-
nálják a bűnesetelményt, fasiszta terrortól
beszélve, s megelégednek arról a tény-
leges terrortól, amelyet sajátmaguk gyako-
rolnak Európában. Akik a Mateotti holtsé-
től szónoki emelvényt emelnek, a legke-
gyetlenebb formában akarnának erőszak-
ot gyakorolni.

Beszéde továbbá során át tér a fasisz-
mus mai helyzetére.

— Szó sincs arról, — mondotta erre
nézve, — hogy Olaszországban valamely
különleges rendszer uralkodnék, viszont a
három éve fenálló fasiszta pártnak még
nem volt ideje arra, hogy keresztülvigye
a szükséges rostálást, hiszen a forradal-

mak összekeverik a jókat és a rosszakat.
Azzal vádolnak, hogy keveset törődöm a
belpolitikával, pedig Rómába való bevonu-
lásom óta a belpolitikai problémák egész
tömegével állottam szemben, melyeket
más talán nem intézhetett volna el úgy, mi-
ként én. A forradalmi válságok mindig
hosszan tartók, s nem szabad esedékeznem,
hogy az 1922-ben előtört válság nálunk még
nem került teljes egyensúlyba.

— A fasiszta párt, mióta uralomra ke-
rült, mindig igyekszik a fasiszmust nevet-
ni, építeni, kinővesélt a legnagyobb erővel
tompítani.

— Politikai felelősségei vál-
talok, melynek tudatában kijelentem, hogy
a kormánynak maradnia kell és a milícia
felosztatására gondolni sem lehet. A fasisz-
mus megdőléséről szóló hírek csak a tiz-
zal és külföldi közvélemény meglepés-
tésére szolgálnak.

— A fasiszmusnak nem szabad új bo-
nyodalmakat hoznia, hanem egyszerűsíté-
sen kell mindent céljai elérése érdeké-
ben.

A szenátus nagy tetszéssel fogadta a
a beszédet, amely tiszta képét adta a
ma még forrásban levő fasiszmus helyze-
tének.

Van fuzió, vagy nincs fuzió?

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, június 25. Vasárnap
folyt le a fővárosban külön a nemzeti
párt és külön a parasztpárt kongressz-
susa, amelynek az lett volna a fel-
adata, hogy kimondja és szentesítse
a hónapok hosszat tartó tanácskozások
után végre nagy nehezen összekala-
pált fuziót. A kongresszusok külön-kö-
lön egy-egy határozati javaslatot fo-
gadtak el, amelyben kimondják a fu-
ziót, e határozatok azonban oly zavart
csináltak, hogy román politikus le-
gyen az ma a talpán, aki határozati
választ tudjon adni arra a kérdésre,
hogy létrejött-e hát a fuzió avagy sem?

Nem, erre a kérdésre válaszolni
sem lehet.

Ha a bukaresti lapokat nézzük, s
azokból akarjuk megállapítani a tény
állást, akkor aztán végleg megzavarod-
hatunk. Nézzük csak sorra a lapokat.

A nemzeti párt és a parasztpárt
lapjai, a Romania és az Aurora amel-
lett erősködnek, hogy a fuzió létre-
jött. Lehet, hogy igaz, ők tudhatják a
legjobban, hiszen ők állanak legköze-
lebb a fuzionált pártokhoz.

A Dimineata már csak a cikkeik ci-
meiben beszél a fuzióról és a fuzionált
pártokról, benn a cikkeik belsejében azon-
ban már mit sem találunk fuzióról,
sőt a sorok közül súlyos ellentétokről
kell tudomást szerezünk. Jorga lap-
ja, a Neamul Romanesc kerekén ki-
mondja, hogy a fuzió nem történt meg,
mert ha ez fuzió, amit csináltak, úgy
— mondja — senkinek tudja, hogy
mi a fuzió. Az Averskánusok lapja-
nak, az Indreptareának cikkeiből gu-
nyos módon olvasható, amely termé-
zetesen a fuzió meg nem történtét je-
lent. Nem szólva a Vitorulról, amely-
nek, mint a kormány lapjának köteles
sége letagadni a fuzió megtörténtét,
még akkor is, ha ez tényleg létrejött.
Ugyátszik azonban, hogy ebben az eset-
ben a Vitorulnak, ha nem is egészen
de valamennyire igaza van. A legel-
keseredettebben vitatja a fuzió létre-

jött az Univerzál, amely addig és még most is elkeseredetten harcol a fuzió eszméje ellen — lévén a lap direktora Stelian Popescu, aki a fuzió miatt ki is lépett a nemzeti pártból több társával együtt. A lapokból tehát mit sem lehet megállapítani.

De ugyanez a helyzet, ha politikusainkat hallgatjuk. Biztosat mondani senkinek sem tud. Egyetlen tény, amire reá lehet mutatni, az az, hogy Maniu Gyula, Lupu dr. és Mihalache még most is tanácskoznak, szakadatlanul tanácskoznak, s e tanácskozások témája nem mutat arra, hogy a két párt két kongresszusa kimondotta volna a fuziót. A megbeszélések még mindig ugyanazt a tárgykört ölelik fel, mint ezelőtt pontosan egy hónappal.

A helyzet tehát nagyon zavaros, nem lehet tudni semmit. S a helyzetre a legjellemzőbb az a kijelentés, amelyet egyik pártönkivüli politikus tett, s amely a jelen körülmények között a legtárgyalagosabb is.

— Várjuk, hogy a két fuzionált párt milyen munkát végez majd a parlamentben együtt és külön-külön, akkor majd meglátjuk, vajjon tényleg megtörtént-e a fuzió.

S a fuzionált pártok azonban még mindig nem dolgoznak, csak egymásközt tanácskoznak. Így pedig nem lehet kormányt bemutatni.

Rövid hírek mindenfelől

BUDAPEST, jun. 25. A képviselőház bíráltatottsága Lendvai István végleg igazolt képviselőnek jelentette ki. Lendvai mandátumát azért támadták meg, mert igazi néven Lehner István és mégis Lendvai néven választották meg. A bíráltatottság megállapította, hogy Lendvainak megválasztása idejében választói joga volt.

Belgrádból jelentik, hogy Albániában a rend teljesen helyreállt, a posta és a vasútközlekedés rendszeresen folyik.

Londonból táviratozzák, hogy a legközelebbi szövetségi konferencián Japán is részt vesz.

Budapestről jelentik: tegnap este háromszáz hollandi szülő és husz teológus érkezett ide, nevelt gyermekeik látogatására.

Bukarestből jelentik telefonon, hogy a kamara bolnapi interpellációs napján, éles interpelláció fog elhangzani a kormány pénzügyi politikája ellen, a lej esésével kapcsolatban.

Párisból táviratozzák, hogy György görög király Erzsébet királynéval együtt ma odaérkezett. Az állomáson a párisi román és jugoszláv követek fogadták.

Zsák Zsineg
Havas DEXÓ
TIPSÓKAR 5076 **Kötél**

Afrika Amerikában

A Brassói Lapok kiküldött munkatársától.

NEWYORK, június 16. Meg-megdörzsölöm a szemem. Nem akarom hinni, hogy Newyorkban vagyok. Mintha Szudánba vagy Abesszíniába esőppentem volna. Az ucca négerektől hemzseg, a villamoson én vagyok egyedül a fehérbőrű. Szerecsen a házimester, a liftesfi, szerecsen a korcsmáros, a szatócs, fekete rikkanes üvölt az uccán, apró kis eszokoládé szmú de igen bájos ördögök lincuroznak, baseballoznak a kövezeten. Néger pap suhan végig melletttem, lesülött szemű szerecsen apácák mosognak és egy fekete hajtókájú rám tekint és ő egyetlen holmijait... A néger negyedben lakom.

Newyork különben is tele van feketével és minél délebbre megyünk Amerikában, annál szerecsenebb jellegű emberek az utcákban, a fürdő, a lábbal szaladó és mindenütt mindenütt beleszűlő bottól polgártársak, Európába köztük a szebbek, külsőleg asszimiláltabbak jutnak el, elegáns táncosok, artisták, portások, itt azonban tarkább, kevesebb, szembeütőbb a néger-jelleg, mert őseiket Afrika legkülönbözőbb vidékeiről fogdosták össze és így Afrika minden néger-faját össze sereglített itt kislében, sőt új típusokat faji jellegzetességeket teremtett itt valami fura és komikus kereszteződés variációval az egymásközt összehatározódás. A bizonyos bajsz, szakállazat és a turkanyzár.

Középeurópa, amilyennek látszik s amilyen a valóságban

Egy olasz publicista megállapításai

A Brassói Lapok tudósítójától.

ROMA, június 17. Attilio Tamaro-nak jól hangzó neve van az olasz publicisztikában. Cikkei, melyek a régi híres Secolo-ban szokták megjelenni nem felületes zsurnalisztikai termékek, hanem komoly, mély politikai tanulmányok. Csak nemrég jelent meg egy hatalmas tanulmánya (La lotta delle razze nell' Europa Danubiana — A fajok harca a dunamenti Európában) melyben 300 oldalon keresztül a volt monarchia utódállamaival foglalkozik. Az érdekelt felek azonban nem igen vettek tudomást róla, pedig tanácsait érdemes lett volna megszívlelni.

Jelenleg Bécsben él s onnan küldte az alábbi cikket, melynek ténymegállapításai elől lehetetlen kitérni.

Van egy Középeurópa, mely a békeszerződések által kiszabott határok között él, s egy másik Középeurópa, mely a korlátok alatt és felett lázas mozgalommal tovább él. Az egyik csak látszat, ársz maszk, melyet francia és szláv művészek készítek, megformáltak. A másik azonban valóság, eleven élet, melyet még kevesen látnak, pedig ott él, harcok, acsarkodik, remél és kétségebesik a látszat mögött. Az egyik a jelen perc képe, a másik az eljövendő előkészítője, a jövő zenéje.

Az emberek — sajnos — csak az első látják. A pusztá látszatot, mely egy békeszerződések által jól rendezett Középeurópát mutat. Ausztria — mondják — mozdulatlan, politikáját megemészti a belső gazdasági krízis. Csehszlovákia virágban van. Magyarországon a népszövetség jószágos, áldó keze nyugszik. Bulgária, mozdulatlanul tapad ahhoz a kis szeglethez, melyet számára kijelöltek. Minden jól van, bőles előrelátással elrendezve, s a világnak nem lehet más gondja, mint fenntartani a békeszerződések által adott helyzetet.

Pedig e mögött a nyugodt látszat mögött egy eleven, lázas, tűzben égő élet rejtezkodik, mely végtelenül más képet mutat. A kulisszák mögött semmi se csendes, semmi se nyugodt. Szenvedélyek lobognak ijesztő lánggal, vad, elszánt erők gyülekeznek, osztódnak. Nagy akarások csapkodnak, harcolnak, s lefojtott, de kitörésre kész energiák tombolnak, ágaskodnak. S a jámbor európai polgár, elbódulva a hivatalos nyilatkozatoktól, minderről mit sem sejt. Pedig már vihar szág van a levegőben, s a diplomácia komédiás táncra, az elnyomottak tragédiájára, az elnyomók tehetetlen akarokosága mögött a háború víziója lebeg.

De mindenfelé Középeurópa kis népei más elhelyezkedést keresnek, más tömörülésre dolgoznak szívós kitartással.

a koromfeketétől a vöröses barnán, csokoládészinűn, piszkos sötétszürkén keresztül a majdnem fehérig a legbizarrabb összevisszaságban kavargók itt óriás és törpe, feltűnően szép és orangután, csimpánz, vagy pávián.

Látni feltűnően elegáns néger delfinokat vagyontörő bundában és ékszerekkel, Disztigált urakat, rongyos csavargókat és durva ruhájú munkásokat. A liftesek, háziszolgák, belső cselédje, főként dadák, a vasúti hordárok és kiszolgálók nagyobbik fele belőlük telik ki. Van köztük ügyvéd, orvos, mérnök, bankár, író, sőt pap és apáca is elég.

Az amerikaiak megvetik, lenézik őket. Európai vendégülbe, színházba, moziba a legelőkelőbb négerrel sem eresztik be. Tanács, hivatal, iroda csak portásnak, liftesnek, háziszolgának alkalmazza őket. De len külön várótermek, villanyos és vasúti kocsiak vannak, mert az európai nem tűri meg őket maga mellett. Van választói joguk, de Georgiában meglesznek azt a néger, aki élne ezzel. Egyenjogú polgárok, de soha sehol saját férőhelyeikön kívül — egy sem lett még bíró vagy más közfisztviselő.

Nincs rá eset, hogy európai ember végig menjen az uccán négerrel, azt az európai nő pedig inzultálna az ucca, aki nyilvánosan csak szóba is állana szerecsennel. Az amerikai nem is gyűlöli — ez enyhe kifejezés lenne — nem is lenézi, hanem mintha valahogy undorító — kárto-

sai, mint arról a népek tanácsa számukra kijelölt.

Ausztria hallgat évek óta, mert a gazdasági krízis lekötötte minden erejét és figyelmét. De ahogy erősödik gazdaságilag, úgy nő állami és nemzeti életének nagy problémája.

Csehszlovákia a fajok harca elértetett pontját. A cseh kormány körlehetetlen erőszakkal akarja letörni a töteket, németeket, magyarokat, ruténeket, akik aztán a maguk részéről gyűlölettel, ellenségeskedéssel, irredentizmussal felelnek.

Magyarország, mely szerencsétlenül a népszövetség jóakaró kezeibe esett, kénytelen ugyan beletörődni helyzetébe, de annál magasabbra csap benne a nemzeti szenvedély, annál keservebben érzi a szerződések ígáját, s üldözött testvéreinek jajkiáltását.

Románia aggodalommal látja az orosz kolosszus talpraállását, s kétségbeesetten néz a Dnyeszter partja felé. Benn Erdélyben még izzik a fajok harca.

Szerbia, miután az olasz kormányral kibékült, erőszakosabb mint valaha, s már katonai diktatúrára gondol. S horvát, magyar, német, szlovén, albán, macedón mozgolódástól hangos egész Szerbia.

Igaz, az illetékes kormányok féltve órkodnak, nehogy ezek a hangok a külföldre eljussanak. De aki csak egy kicsit felfigyel, lehetetlen meg nem hallania.

Ime, a különféle szerződések és hivatalos nyilatkozatok békét láttainak ott, ahol béke nincs. Népek harmóniájáról beszélnek ott, ahol a fajok ádáz harca folyik. El akarják hitetni, hogy állandó helyzetek vannak ott, ahol minden inog, recseg, mozog.

Uj európai politikát kell inaugurrálni Középeurópában, mert a nyílt szenvedélyek, s a titkos harcok lánggal égnek, s belőlük máris hónapra új, nem várt helyzetek fakadhatnak.

Nem vagyok elfogult, egyikkel szemben sem. Nem tudom, miért kellene többre becsülnöm a szlávot a németnél, az orosz a románánál vagy megfordítva. De mivel nem vagyok álmogó politikai, látom a tényeket, s tudok olvasni bennök, szeretném, ha a középeurópai politika is nem a látszatra, hanem a valóságra épüne fel.

Indemnitás és községi választások Budapesten

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BUDAPEST, június 25. A nemzetgyűlésen az indemnítási vitánál Rassy megkérdezte Bethlent, megtartják-e össze a fővárosi községi választásokat abban az esetben, ha az ellenzék záros határidőn belül keresztül engedi a javaslatot? Bethlen megnyugtató válasza után az ülést délután három órakor befejezték.

kony vadállatnak tekintené. Pedig sok közöttük az intelligens, művelt, tudós, vagy gazdag ember. Kitűnő írók, költők és tanárai vannak. Elsőrangú színészek, általában igen tehetséges muzikusok és táncosok.

Miért ház ez az érthetetlen, kegyetlen gyűlölet? Az egyik azt mondja, hogy szaguk van — ők azt mondják, hogy nekünk van szagunk. A másik, hogy kevésbé intelligensek és csak a könnyű munkát szeretik. A harmadik, hogy hajlamosak a bűnözésre — ezt megcáfolja a statisztika — és hogy megbízhatatlanok. Viszont Newyorkban, amikor szobrot emeltek a hű dadának, ezt egy néger dadáról mintázták és akinek néger cselédje volt, mind épen állatias ragaszkodásért és hűségért szerette meg.

A mi cigányunk még ma sem lett civilizált ember. A néger azzá lett pár generáció alatt. Ősi nyelvét elfelejtette és lelkes amerikai. És még megvetik, gyűlölik: délen gyakori a lincselés is az, hogy egyszer-ezyszer ebben a jogegyenlőségtől és törvénytelenségtől teli országban rövid úton — négerét égetnek.

Nem lehet azonban őket lebrni. Minél inkább üldözik őket, annál inkább szaporodnak, civilizálódnak, gazdagodnak. A négernegyedekben már nem férnek. Magas bérért olyan uccákba tolnak, ahol fehérek laknak és az percek alatt négerucca lesz, mert a fehérbőrű szőke-szőkék a közeliükből, az a merész és goromhajú

Román lapszemle

Az AURORA, dr. Lupu lapja, mai zérclikkében újból visszatér Lupunak parlamentben elmondott külpolitikai terpellációjára, s újból a kormány külügyi politikáját bírálva, hivatkozik arra, hogy Angliában a munkáskormány kert uralomra, Franciaországban a baloldali pártok vették kezükbe a vezetést. Csehszlovákia a nagyhatalmak koncertjében elfoglalta helyét, egyedül Romániában olyan kormány uralom, amely terrorral fog minden közszabadságot, és minden ellen irányuló törekvést. Majd a romániai munkásság helyzetével foglalkozik, végül pedig leszögezi, hogy Romániának új külpolitikai orientációt kell keresnie, mert csak így nyerheti vissza a külföld bizalmát. Ezt az új orientációt azonban a Bratianu kormány nem tudja keresztül vinni, ehhez új kormányra van szükség, amely teljesen új irányokat kell, hogy adjon a román politikának.

Az INDREPTAREA «Egy miniszter tanács» címmel szóról-szóra a következőket írja:

Valahol, egy messzi országban, de közel Kinához történik az eset. Az országban vannak tisztességes hivatalnokai és tisztességtelen hivatalnokai, tisztességes miniszterei és tisztességtelen miniszterei.

Ennek a messzi országnak a kormány minisztertanácsot tartott, s azon egy tisztességtelen államhivatalnoknak az elbocsátásáról tárgyaltak, aki történetesen az egyik miniszter fivére.

A jogügyi miniszter fel van háborodva s követeli, hogy példás büntetést rójjanak ki — amely nemcsak a rosszul fizetett és szakadatlan kisérletekkel küzdő hivatalnok karra nézve lesz példás, de használat a kormánynak is.

— Így ez nem lehet tovább, el kell csapni — kiáltotta dühösen Ge—Or—Gel.

— Ugyan, drágám, ne így, hiszen egy miniszternek az öccse, minék hozzunk segítséget a fejére, majd csak találunk valami megoldást... — mondta mézes-mázos hangon A—Le—Cu.

— Mi lehet a megoldás!... Zsebelt, s pontum. Meg kell büntetni...

— Ej, zsebelt, zsebelt! Mi az, hogy zsebelt? Többé-kevésbé mindannyian zsebeltünk — felelt A—Le—Cu.

Es újjával mutatta miniszterársaira, folytatta:

— En zsebelek, Ni-Cu zsebel, Tan-Cred zsebel...

— Lehetséges, — felelte Ge—Or—Gel — de amikor a zsebükre mutatál, nem mondtad, hogy Ge—Or—Gel is zsebel. Es így én fogom kiakolbolítani In—Ku—Letzet, nem te.

Es elképett.

Ahogy engem ver az Isten...

Várady Aladár országjáró ismert dala. Moravetz-kladás, mindenütt kapható!

közösítés Ghetto életre kényszeríti őket. Egymásra utalja a kivételket s furcsa gyűlölséges-solidaritást ébreszt bennük. A maguk elzárt életét élék saját színházakkal, mulatóhelyekkel, újságjaikkal, clubjaikkal. Ez a kitaszítottság hajtja őket szélsőségekbe és ezért olyan feltűnően sok közöttük a kommunista. A nem bevándorlók közül komolyan és nagy számban csak a szerecsenek kommunisták.

Már van közöttük egy kevés izraelita is. Vannak zsidó négerék. Mikor ilyenek kel először találkoztam, eszembe jutott Heine, aki leírja Reisebilderjében, hogy egy kórházon ezt a feliratot látta: »szegény zsidó betegek kórháza« és akkor összecsapta a kezét: szegények is, betegek is, zsidók is, ezeken ugyan már az Isten sem segíhet.

A zsidó kikeresztelkedhetik, de mit esí náljon a szegény néger, ő nem tud kifehérbőrsődni kPedig mindent megpróbál. Vegyi gyárak, kozmetikusok, orvosok száza foglalkoznak azzal a problémával, hogy mint lehetne megfárasztani, fehérbőrvé alakítani a feketearcot és testszínt. Még többben azzal, hogy miként formálódhatna át a gyapjas haj normálissá. Rengeteg ilyen kísérletet említnak nagy üzletet, de a feketéből még sem lesz fehér és a gyapjas hajból bársonyos.

Oly szomorúak, szegénykezők, szenvedők ezek a szegény feketék. Ők ugyanis fehérbőrűek közt teljesen asszimilálódtak,

El kell törölni a felekezeti iskolákat!

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, jun. 25. Tzoni bukaresti kamarai képviselő gyorsan és radikálisan megoldaná az iskolakérdést: egyszerűen becsukná az összes felekezeti iskolákat, vagy legalább is azokat, (mert hisz erre megy ki az egész), amelyeknek idegen egyházi fenntartójuk van. Parlamenti beszédében azzal indokolta e követelést, hogy nincs többé értelme ezeknek az iskoláknak, melyek internacionális jellegűek.

Tzoni ur többszörösen téved. A magyar, német stb. felekezeti iskolák nem internacionális jellegűek, mert egyházuk mellett, mely fenntartja őket, egy-egy fajnak, nemzetnek a kulturális intézményei. Értelmük pedig ép úgy van ma, mint volt a múltban, mert hivatást töltenek be és nemcsak tradíciókat folytatnak.

Végül téved abban is Tzoni képviselő, hogy ezeket az iskolákat, csak úgy, önhatalmúan el lehet intézni: a békeszerződés rendelkezései védik őket s aki bántja, vagy megsemitésükre tör, az hazájának egyes ulyos nemzetközi kötelezettségét töri meg.

A kamara éjszakai ülése

BUKAREST, jun. 25. A kamara tegnap éjszakai ülésén Orleanu elnököl, a miniszterek részéről pedig Constantinescu Tanács, Franasovici, Marzescu, Tatarescu és Chirculescu voltak jelen. Az ülés egyetlen szónoka Joanitescu képviselő volt, aki a bányatörvény javaslatának intézkedései szociális szempontokból bírálta, de beszédében bizonyította azt is, hogy a törvény csak a munkásokkal szemben érvényesül a nemzeti védelem elvét, a tulajdonosokkal szemben azonban nem. Joanitescu beszéde után az ülés fél tizenkét ókor véget ért.

Boldog állatok

Állatvédelmi világkongresszus Londonban

A Brassói Lapok eredeti távirata. — Londonban pár nappal ezelőtt olyan világkongresszust nyitottak meg, mely az emberiség legnehezebb problémáját diadalmas sikerrel oldja meg. Erre a világkongresszusra, mely lefözi a kis és nagyantantot, sőt magát a népszövetséget is, tizenkilenc állam küldte el a képviselőit. A kongresszust maga a yorki herceg, az angol király és indiai császár másodszerül fia nyitotta meg. És mi volt a kongresszus tárgya? Az állatok védelme. Igen, világkongresszus az állatok védelmére. Nemde szerencsés megváltása a szenvedő világnak? Nincs többé kopasz fej, sem haberus lehelőcső, sem gazdasági válság. Az állatok biztonsága ke-

ők rutnak, rondának tartják magukat és mégsem tudnak önmaguktól megszabadulni. A néger éppen úgy, mint a kínai, vad, leküzdhetetlen szenvedéllyel vágyakozik a fehér nő után. Ezelőtt gyakoriak voltak a nőrablások, állítólag fehér nők ma is veszedelmes a szerencsén negyedben végigmenni. Nagyon igaz az az amerikai szállóige, hogy a néger csak háromat szeretnek: a görög dinnyét, a csirkehuszt és a fehér nőt.

Amerikában a gyerekek gyakran egy ismert nagyság nevét kapják keresztnevként s az amerikalak erre a célra a nagy emberek családi nevét is felhasználják. A néger különös kedveléssel kultiválja ezt a szokást és kedves, amikor azt olvassuk az ember, hogy a szerencsén Washington György megszürkálta a szerencsén Lincoln Ábrahámot.

A néger-utalac világraszóló színházi botrányul fog egybékint nemsokára kedveskedni. Egy népszerű amerikai író — Eugene O'Neill darabja fog színpadra kerülni, ahol egy európai nő erotikus szerelmi listériájában kezet esőkol egy szerencsének. A lapok már előre felháborodva tiltakoznak a fehérbőrűek ez izléstelen megbecsülésével szemben. Newyorki dühös lázban ég, olyan skandalumra vár hát kilátás, ami méreteiben amerikai lesz.

Kun Andor.

rúlnak, hatalmas protektorok, áldozatkész macénások, lelkes tisztelők és szerető dédelgetők vannak. Világkongresszus foglalkozik az ügyekkel, a fájdalommal, a kívánságokkal, a jobb jövőjükkel. Boldog állatok, akik felé irigy sóhajjal száll

A marosvásárhelyi vezető ügyész megpofozott egy ügyvédet

Példás megtorlást követel az ügyvédkamara — Az inzultust a kamarában is szóvá teszik

A Brassói Lapok tudósítójától.

MAROSVÁSÁRHELY, június 25. Az erdélyi igazságszolgáltatás életében páratlanul súlyos botrány játszódott le ma délelőtt a marosvásárhelyi ügyészség vezetőjének hivatalos helyiségében. Reileanu Eugén vezető ügyész szobájában tetleg bántalmazott egy ügyvédet, akit az ügyész rövid uton egy detektívvél maga elé citált rövid szövegváltás után inzultált, majd kidobott a folyosóra és ott tojább bántalmazott. A hallatlan botrány előzményei a következők:

Blatt Jenő dr. marosvásárhelyi ügyvéd e hó 21-én egyik ügyfele megbízásából megjelent egy tárgyaláson. A tanúk napiszámához a kezelő tisztviselő tévedésből egy harminc lejes összegekről szóló harmadik napidíj számát is csatolt, amely nem tartozott Blatt ügyvéd peres csomagjához. Reileanu vezető ügyész kiutalta a Blatt-ügyben szereplő napidíjakhoz ezt a harminc lejes elszámolást is. Ezt az összeget Blatt a többi napidíjjal együtt átadta a folyosón várakozó tanuknak.

A tévedés még aznap kiderült és Nedelcu ügyészségi tisztviselő másnap tréfásan figyelmeztette a dolagra az ügyvédet. Blatt, aki nem tudta, hogy idegen számlának az összeget vette át és mennyi pénzt adott át a tanuknak és mivel azt hitte, hogy Nedelcu tréfálkozik, kedélyesen így szólt:

— Hagyjatok békét nekem, füttyölök rátok.

Másnap reggel egy detektív jelent meg Blattnál és felszólította, hogy hétfőn reggel kilenc órakor jelenjen meg a vezető ügyész előtt. Blatt azt mondta a detektívnek, ha a vezetőügyész ur hivatalosan akar velem tárgyalni, küldjön értesítést, óvatosságból azonban a határidő naplójába mégis bevezette a hétfői dátumot.

Hétfőn reggel felelővitali tárgyalása volt Blattnak a táblánál. Az ügyész már kora délelőtti kerestette Blattot, aki azonban csak a táblai tárgyalás után tudott a vezető ügyész előtt megjelenni.

Reileanu ezekkel a szavakkal fogadta: — Mit mondtál rólan tegnap Nedelcunak?

— Semmit. Vagyis tréfálkozva azt mondtam, füttyölök rátok.

Reileanu rákiáltott az ügyvédre:

— Csak ezt mondtad? Mást nem mondtál?

Nem — szólt meglepetten Blatt. Az ügyész belájtotta erre Nedelcut, mire rászólt:

— Mit mondtál tegnap Blatt?

Nedelcu megismételte az ügyvéd válaszául, mire Reileanu felpattant és rákiáltott Nedelcunak:

Elesapott rendőr, aki példás renddel fenyegetőzik

A Brassói Lapok tudósítójától.

CSIKSZEREDA, június 25. Csikszereda közigazgatása az utóbbi időben lényegesen megjavult. Mióta új prefektusa szigorúan ellenőrzi a törvény végrehajtását, mióta a rendőrség élére egy olyan rendőrfőnök került, aki a közbiztonság legnagyobb megelégedésére a közbiztonság követelményeinek szemlélő tartásával tölti be hivatalát, a kis székely városban békés állapotok uralkodnak. Most mégis egy olyan botrányos incidensről kell beszámolnunk, amelyel egy Galacean nevű rendőrtiszt okozott Csikszeredában. Mindjárt megjegyezzük azonban, hogy a magáról megelégedett rendőrtiszt a főkapitány gyors és érelyes intézkedése folytán azonnal elvette méltó büntetését s garázda viselkedése megfelelő megtorlásban részesült.

Galacean rendőrtiszt esete a következő volt. Tegnapelőtt este Otti Orsolya, Romfeld Félixné cselédleány észrevette, hogy Galacean rendőrtiszt a

a nemzeti kisebbségek gondolata: velük miért nem foglalkozik világkongresszus, melyen tizenkilenc állam reprezentánsai ülnek és a brit császár és király fia nyit meg? Hija, az állat az más.

— Még mit mondtott?

— Nedelcu nem felelt, mire Blatt ingerülten szólott hozzá:

— Mondd meg előttem, mit válaszoltam még?

Nedelcu hallgatott. Néhány másodpernyi kínos csend után

Reileanu Blatt elé lépett, öklével felütötte állát és két hatalmas pofont mért arcára, majd galléron ragadta, kidobta a folyosóra és itt is lábával bántalmazta.

Blatt ügyvéd a hivatalos helyre való tekintettel nem védekezett tetlegesen, hanem értesítette az esetről karársait, akik azonnal elhagyták az igazságszolgáltatás épületét. Az ügyvédi kar egy része az első megdöbbenésében súlyos egyéni retorzió ra gondol és azt szándékolta, hogy

Ettől a komoly következményeket provokáló szándékuktól azonban elállottak s ehelyett sürgős beadványt intéztek az ügyvédi kamarához, amely ma este dönt az elégtételszerzés formája felől.

Blatt Jenő az öt ért súlyos sérelemtől azonnal értesítette a kir. törvényszék elnökét és panaszát írásban is beértesztette. A mint a súlyos inzultus hirtélel, a bírák nyomban megjelentek a törvényszék elnöke előtt és kérték, hogy a vizsgálatot indítsa meg.

ma reggel nem engedik be hivatalos helyiségébe az ügyészt.

Ettől eltekintve, a feljelentés egyik példányát átadták Marosvásárhely képviselőjének, aki a súlyos inzultust a kamara egyik ülésén is szóvá teszi.

A Brassói Lapok munkatársa felkereste Reileanu ügyészt, aki az esetről a következőket mondta:

— Blatt ügyvéd urnak 30 lejjel többet utaltam ki egy ügyben, mint amennyit kellett volna. En Blatt urat felkértem ma gamhoz, hogy az ügyet tisztázzuk, Blatt ügyvéd ur a tisztviselőmnek nem azt mondta, hogy füttyölök rátok, hanem az életani funkciói egészen más megnyilvánulással kapcsolatban tette szenvedő alannyá, úgy az én személyemet, mint az állami ügyészségi intézményt. Blatt ur tegnap délelőtt eljött hozzám. Behívottam tisztviselőmet, aki elől becsüszte azt, amit tényleg mondtam és engem egy pillanatra elhagyott önmagam. Viselkedése oly kihívó volt, hogy más ember sem cselekedett volna másként — ha az férfi.

gazdája kertjéből hagymát és más zöldséget lop. A cseléd, aki előttr már régóta gyanus volt Galacean, rákiáltott a rendőre ökre, hogy ne lopja a zöldséget. Galacean felesége, aki a kert mellett állt, tolmácsolta magyarul nem tudó férjének a cseléd figyelmeztetését, mire mindketten felháborodva a cseléd után futottak s földözbe vették. De a cseléd ijedtében úgy belekapaszkodott a rendőrbiztosnak s a feleségének a hájába, hogy mindketten dulakodás közben földhöz teremtette. A leány ezt a pillanatot felhasználva megszökött, s egyenesen a rendőrségre futott, ahol a lopásról és a botrányos esetről azonnal jelentést tett.

A főkapitány Galacean rendőrtiszt állásától felfüggesztette, mert bebizonyosodott, hogy állásában a visszaélések egész sorát követte el. Sok vendéglőst megszarolt, s a város csaknem valamennyi kereskedőjét becsapta. A rendőrfőkapitány Florica prefektusnak is jelentést tett Galacean felfüggesztéséről, s egyben a belügyminiszternek is bejelentette azt.

Galacean egyelőre úgy állott beszédesen a leányon, hogy elvitte a szigancára és ott elverte, amit egyébként csak azért lehetett meg, mert Ni-

culescu szigurancaőrök nem volt oda haza, akinek jelenlétében ez nem történhetett volna meg. Ezután elutazott Bukarestbe azzal a fenyegetődéssel, hogy három napon belül visszajön, s akkor példás rendet fog teremteni a csikszeredai rendőrségen. A fánna azt meséli, hogy Galacean urnak Bukarestben előkelő protektorai vannak. Így nincs kizárva, hogy valamilyen még visszahelyezik állásába.

Nyelv, vallás és fajkülömbőség nélkül...

Kihírdették a hadsereg szervezéséről szóló törvényt

A Monitorul Oficial ma megjelent száma közli a hadsereg szervezéséről szóló új törvényt, amellyel a napokban fogadott el a kamara is. A törvény főbb, s általánosabb érdekű rendelkezéseit az alábbiakban ismertetjük:

Minden román polgár hadköteles nyelv, vallás és fajkülömbőség nélkül. A fegyverviselés állandó hadsereg, tartalék és népfelkelés részekből történik. A háboru alatt a tényleges hadsereg és a tartalék végzi a hadműveleteket. A hadkötelezettségi idő 20 év, a 21. életévtől az 50. életévig. Az az ifjú, aki a 12. életévtől betöltötte, a kiegészítő nyilvántartásba kerül. A hadsereg feje a király, aki háboru idején a tábornokok közül helyettesítve nevez ki. A háboru előkészítése és igazgatása a hadügyminiszter feladata. Háboru idején a hadsereg alakulatainak száma, minősége, változtatni és szaporítani lehet.

(*) **A Brassói Lapoknál meg volt a „Lerblir k. a. vagy egy leány legényelete” című regény. A Modern Mo gőben ugyanezt láthatja filmen június 29 én eredeti „Jazz-band” zenekisérettel.**

Bratianu Ionel résztvesz a kisanant prágai konferenciáján

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

PRAGA, jun. 25. Amint az ismeretes, — a kisanant prágai konferenciáján július 6, 7 és 8-án tüztek ki az érdekelte országok külügyminiszterei. Ugyilátszik azonban, hogy a konferencia megkezdése halasztást fog szenvedni, mert Románia külügyminisztere erre nézve előterjesztést tett a kisanant államainak, azzal indokolva kérését, hogy Bratianu Ionel miniszterelnök okvetlenül részt akar venni a konferencián, ez azonban a kitűzött időben nem lehetséges. Eppen ezért valószínű, hogy a kérés figyelembe veszik, s így a konferenciát csak július tizedikén vagy tizenegyedikén fogják megkezdeni.

HIREK

A Brassói Lapok tudósítójától.

BRASSÓ, június 25. A vallási és nemzeti kisebbségek védelmére alakult amerikai bizottság tagjai közül két unitárius követ L. C. Cornish és S. Horn a mai gyorsvonattal Petru Jonescu kultuszminiszteri vezérigazgató kísérelében — mint tudósítónk jelenti — Bukarestből Kolozsvárra érkezett. A két külföldi vendég az unitáriusok nyilvános ünnepélyén is részt vett. Az amerikai keresztény világszövetség és a református egyházak szövetsége képviselőiben dr. Silvester Beach és dr. Charles Schaeffer kedden Bukarestből Brassóba érkeztek és innen esütőrtőkönn utaznak Kolozsvárra.

Július 1.

Felhívjuk tisztelt előfizetőink figyelmét erre a dátumra. Kérjük azokat, a kiadás előfizetése ezen a napon lejár, hogy előfizetésük megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a posta késedelmes kézbesítése miatt a lapkiadás megakadon.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre	000 lej
Félévre	320 lej
Negyedévre	170 lej
Egy hónapra	60 lej

Tisztelettel:

A Brassói Lapok kiadóhivatala.

— (Rendőrtiszt Lázár Aurél ellen.) Nagyváradról táviratozzák: A rendőrség tegnap esti értekezletén tiltakozott Lázár Aurél parlamenti inter-

pellációjára ellen, amelyben a rendőrszolgálat azzal vádolta meg, hogy a kereskedőtől fizetést kapnak, és ezért a növekvő drágaságot elnézik. Az értekezleten nyoma-tereken hangoztatták, hogy a vádak teljesen valótlanok.

A nagyváradi elöljárók a rendőrség rendelkezését adták ki a nagyváradi rendőrség felé, hogy csak azok a bérkocsisok kapnak továbbra is hajtási engedélyt, akik tudják, hol van az „előke” nagyváradi urak lakása. De a rendőrség elfelejtette kiiktatni a bérkocsisokat arra vonatkozólag, hogy ki az előke és ki nem az? A rendelet érthető feltűnést keltett Nagyváradon, hiszen az új uccanevek betanulása is elég feladatot ró a nagyváradi kocsisokra... és honnan tudják ők szegények, hogy kik az előke urak — ma?

— (Épelméjük-e a milliomos gyilkosok?) Nathan Leopold és Richard Loeb, a chicagói milliomos gyilkos ifjak, a fogház cellájában élvezhetik most azt a lelkiállapotot, amelyre oly kíváncsiak voltak. Clarence Darrow, a védelem főügyvédje örültség cimen akarja megmenteni őket a villamos székletől. Az államügyész azonban bebizonyított dolognak látja a gyilkosok bűnösségét és mindent elkövet a halálos ítélet kimondásáért. A két gyilkos szülei állandóan fenyegető üzeneteket kapnak, közöltük néhány halálos fenyegetést is. S házaikat most szüntelenül hat-hat rendőr őrzi. Crowe ügyész már sok olyan bizonyítéknak jutott a birtokába, amelyekkel a gyilkosok épelméjségét bizonyítani tudja.

— (Revolverrel támadta lakó a házúr.) Csunya botrány játszódott le tegnap a Kut- és az Egress-ucca sarkán levő Bukovina vendéglő előtt. A vendéglő bérletje Costica N. valami házi perpatvar miatt összekülönbözött a háztulajdonosával Sebestyén Vilmos mérszárossal és annyira elfajult a dolog, hogy Costica revolvért rántott elő és nyílt uccán egyszer Sebestyénre, egyszer pedig annak sógorára, Halmágyi Györgyre lőtt, szerencsére azonban a golyók nem találtak. A feldühödött lakó talán még folytatta volna támadását Sebestyén ellen, azonban éppen arra jött egy főhadnagy és kicsavarta a dühöngő ember kezéből a fegyvert. Minden valamire való uccai botrány itt már befejezést is nyer, ebben az esetben azonban a későbbi tragédiába egy kis komikum is vegyült. Ugyanis amikor Halmágyi látta, hogy támadóját lefegyverezték, bátorságot kapva, egy hatalmas pofont kent le Costicának, amit a békítő főhadnagy úgy torolt meg, hogy Halmágyinak is adott egy pofont, amivel csattanósan be is fejeződött az uccai botrány.

Tökéletes szabásu raglánok csak NEUMANN-nál!

— (Iskolai évrzáró ünnepély.) A román kat. főgimnázium folyó hó 28-án szombaton délután 6 órakor tartja az intézet tornatermében ünnepi ünnepélyt. Erre az ünnepélyre a tanítók és a tanítványok részvételével meghívja az igazgatóság.

— A Condescu ügy újabb botrányokkal. Kolozsvárról jelentik: A Condescu panamában a bűnvizsgálat még távol áll a befejezéstől. mert a nyomozás nehezen halad előre. A CFR. jogügyi igazgatósága a panamának egészen ismeretlen ágára derített világosságot a rendőrség segítségével. Megírta, hogy Condescunak három autómobilja volt, amelyek közül egy Ford-gép nyomtalanul eltűnt. Az autó után megindított nyomozás sikerre vezetett. Kiderült, hogy Condescunak Bukarestben élő családja Jalova nevezetű bukaresti ügyvédet azzal bízta meg, hogy a bűnygyben intervenáljon, s hogy a Condescu ingóságait biztosítsa. Jalova e megbízás alapján a Fordautót a garázsából Bukarestbe szállította, ahol azt eladták. Condescunak azzal védekezett, hogy az eladási árból a kár egy részét fedezni akarták. De a tény az, hogy az autó eladási árából a CFR. pénztárába egy fillér sem folyt be. A vasúti jogügyi igazgatóság a mai nap folyamán Jalova ügyvéd és az autó jogtalan elszállításában segédkező Davidescu mérnök, valamint Condescu felesége ellen orgazdaság, bűnpártolás és bűnrészesség miatt jelentést adott be az ügyészséghez.

(*) „Egy leány legényelete” sok kellemetlen percet fog szerezni a Brassói Könyvtárnak.

— (Szobaláz.) Kedden a déli órákban Lensor 27 szám alatti ház második emeletén szobaláz keletkezett, amelyet azonban még a kellő időben lokalizáltak.

Az aviatika vértanui Szerencsétlenség a kolozsvári repülőtéren

A Brassói Lapok tudósítójaól.

Kolozsvárról jelentik: Ma délelőtt tíz órakor a szamosfalvi repülőtéren borzalmas katasztrófa történt. Muciu Olivér főhadnagy, a repülőerőszak legjobb pilótája ma reggel kilenc óra tájban Cristea Miklós nevű káplárjával rendes napi turájára indult. A levegőben különböző bravurokkal gyönyörködött a néző közönséget, midőn a repülőteről körülbelül egy kilométernyi távolságban a repülőtestek észrevették, hogy a mintegy ötven méter magasságban levő gép ingadozni kezd, majd egyenesen lefelé zuhan. Mikor a tiszték a szerencsétlenség helyére szaladtak, a gépet orrával a földbe furdva találták, a szárnyak össze voltak rongálódva, a főhadnagy pe-

dig társával együtt élettelenül állt a gépen, összeroncsolódott testük borzalmas látványt nyújtott. A két repülő holttestét azonnal a csapatkórházba szállították. A helyszínre kiszállt bizottság megállapította, hogy a katasztrófát motorhiba okozta, minek következtében a gép a levegőben felmondta a szolgálatot. Muciu Olivér főhadnagy, aki a repülőerőszaknak kedvence volt, néhány héttel ezelőtt már egy ízben lezuhant, de akkor szerencsével, mert a gép a Szamosla esett, ő pedig minijó uszó, a folyóból kimenekült. A két halottat, — mint az aviatika vértanuit — katonai pompával fogják eltemetni.

Magyarországon megszűnt a fedezetlen bankjegyek kibocsátása

A Brassói Lapok eredeti távirata.

BUDAPEST, június 25. A mai napon megszűnnek a fedezetlen bankjegykibocsátások. A mai új devizahirdelmény szerint a devizák teljes felszabadítása csak a külföldi kölcsön folyósítása után történik meg. Teleszky továbbra is külföldön marad, hogy a külföldi kölcsön számára lehetőleg még jobb feltételeket biztosítson. A korona rohamos javulása folytán a valuták 15 százalékkal estek. A spekuláció természetesen ismét megkezdte munkáját, de a kormány ezt a machinációt könyvnyázerrel le tudja szerelni és semmiképp sem enged meg, hogy a koronát mesterségesen javítsák. A kormány bizzik abban, hogy a dollár és a buza árának esésével arányban a többi cikk is esni fog.

Az Esti Kurir szerint Korányi Frigyes pénzügyminiszter referálta ma gának arról, hogy a gyáripárnak és a bankoknak sikerült-e elhelyezni a tíz milliós belföldi kölcsönt és ezután arra kérte az érdekeltséget, hogy a külföldi bizalmának fokozása kedvéért ezt az összeget emeljék fel tizenkét és fél milliós aranykoronára.

A Magyarországi arról értesült, hogy Teleszky János Normannal az angol bank elnökeivel már mindent perfektuált. Az angol kölcsön első részét a londoni piac valószínűleg e héten vagy a jövő hét elején folyósítja.

— (Bartók Béla egy esztendőig hangversenyezhet Romániában.) Kolozsvárról jelentik: Bartók Béla hírneves komponista és zongora virtuóz a román kultuszminiszter leirata értelmében egy évre szóló működési engedélyt nyert Románia területére. Bartók az első külföldi művész, akinek a miniszter ilyen hosszú vendégszerződésre adott engedélyt.

— (Temesvárról az ügyvédek és orvosok is fizetik a cégtáblát.) Temesvárról jelentik telefonon tudósítónk, hogy a városi tanácsnak a cégtábla adó ügyében hozott határozatát az ügyvédek és orvosok megfellebbezték azzal az indoklással, hogy ezek a cégtáblák nem reklámcélok szolgálnak, hanem tisztán csak a névjegy szerepét töltik be. A fellebbezést most visszautasították, mindössze Pura Szilágy és Pávei Ernő ügyvédek mentesítették az adó fizetése alól, miután mindketten oly régi ügyvédek, hogy cégtáblára nincs is szükségük. A hatósági orvosok tábláit is megadóztatták azzal az indoklással, hogy ezek az orvosok magánprakszist is folytatnak.

(*) Miért tiltották be annyiszor „A La Gareone, vagy egy leány legényelete” filmét.

— (Fekete Mihály elbucszott Temesvártól.) Temesvárról telefonálta tudósítónk: Fekete Mihály szintársulat, amelynek — miként arról a Brassói Lapok is beszámolt — az utóbbi időben igen sok kellemetlensége volt a temesvári hatóságokkal, tegnap bucsuzott Temesvár publikumától a „Vén gazember” előadására keretében. A második felvonás végén Fekete Mihály színigazgató bucsubeszédét intézte a közönséghez, amely zsúfolásig megtelt a nézőteret. Beszédében hangzott az a remény, hogy rövid időn belül visszatérhet Temesvárra. A szintársulat a napokban már Aradon meg is kezdi vendéjátékát.

TUDOMÁNY, IRODALOM, MŰVÉSZET

— Jeritza Mária a budapesti opera tiszteletbeli tagja. A budapesti operaház még sohasem volt olyan frenetikus siker színhelye, mint Jeritza Mária mostani vendégszerelése alkalmával. Jeritza asszony mint Thais lépett fel, Massenet operájának címszerepében, melyet eddig csak Amerikában énekelt. Azok a szentimentális és érzéki színek, melyekkel Massenet Thais alakját felruházta, Jeritza tökéletes ének és ábrázoló művészetében izzó életet nyertek. A kritika dicsőítményeket zeng a művésztől. Az előadás előtt egy kis intermezzó is volt. Figyelmeztették t. i. a művésznőt, hogy második felvonásbeli kosztümjét Budapesten esetleg „destruktívnak” tekinthetik. Azt tanácsolták neki, hogy öltönn egy görög chitont magára a bacchánál jelenetben. Egyébként Jeritza asszony az összes többi Amerikából magával hozott ruhákban játszhatott.

Vendégszerelése után Báró Wlassics Gyula, az állami színházak főigazgatója értesítette Jeritza Máriát, hogy a közoktatási miniszter az opera tiszteletbeli tagjává nevezte ki.

A művésznő szeptemberben újra Amerikába megy; a newyorki Metropolitan Operában fog nyolc hónapon át vendégszerezni, ahol Janacek „Jensua” című operájának főszerepét játsza. ezenkívül csak régi szerepeit énekli. „Amerikában — jelentette ki a művésznő — pénz kell csinálni. Bécsben azonban új művészi feladatok várnak reám.”

SPORT

Az Olymplád karabély-céllövő-versenyei

A franciák nyerték meg a világbajnokságot

Párisból táviratozzák: Az olymplász céllövő versenyének első része a karabély verseny, 50 méterre, a francia Coqueline Deliale győzelmével végződött; eredménye 398 pont. A magyar résztvevők közül Takács 389 ponttal tizenkettedik lett, míg Velez 372 ponttal már negyvenötödik helyre szorult. Az elért eredmények kitűnő voltak nem mutatják semmi sem jobban annál, minthogy az első és a tizenkettedik között csak 9 pont, az első és a negyvenötödik között pedig mindössze 26 pontnyi különbség van.

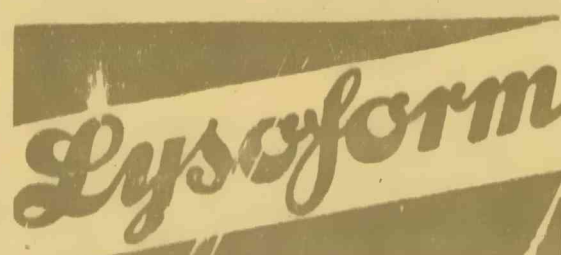
Brasovia—Olympia. Érdekes mérkőzés lesz Brassónak vasárnap, amennyiben két legjobb egyesülete találkozik barátságos mérkőzés keretében. A két egyesület találkozása mindig a legnagyobb visszhangot váltotta ki Brassó sportszerető közönségéből látva a rivalizáló két egyesület küzdését, s szép és érdekes mérkőzésre van kilátás, mert a jelenleg jó formában lévő Olympia minden erejével azon lesz, hogy a derbyn szenvedett vereségét helyrehozza, a Brasovia pedig küzdeni fog, hogy Brassóban gyakorolt sport hegemoniáján ne essen csorba.

Ivria—BMFE mérkőzés. Csütörtökön délután hat órai kezdettel barátságos mérkőzésen találkozik a két egyesület, melyek ma körülbelül egyforma játék erevével bírnak. Szép küzdelemre van kilátás, s a két csapat lelkes játékát tekintve, az eredmény teljesen nyílt.

Kolozsvár.

Universitatea—KAC 2:0 (1:0). Az őszi bajnokiak sorozatán a Pop intéző és bíró személye miatt megsemmisített mérkőzés kedden délután játszották újra. A mérkőzés az Universitatea 2:0 arányú győzelmével végződött, az Universitatea e győzelmével közelebb jutott a bajnoksághoz, melynek komoly jelöltje.

Magyar birkózók az olymplászon. Budapestről jelentik: A magyar olimpiai bizottság kilenc birkózót és négy céllövőt küld Párisba. Az evezősökről még nem dőnött.

— (Ötvenezer lej jutalom annak, aki Cair gyilkosának nyomára vezet.) Bukarestből telefonálta tudósítónk: A bukaresti rendőrség szorgos kutatással ellenőre sem sikerült még eddig George Cair gyilkosát kézrekeríteni. A bukaresti rendőrség most ötvenezer lej jutalmat tűzött ki annak, aki a gyilkosok nyomára vezet.

— (Öngyilkos kereskedő.) Budapestről jelentik: kedden délelőtt Pietsch Géza tekintélyes budapesti nagykereskedő százhuszonöt éves cég tulajdonosa üzlete pincéjében fűbe lőtte magát. Azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— (Fogva maradnak a Nagyvárad diákjai.) Nagyváradról táviratozzák: Gocan Simon főigazgató felkereste a rendőrprefektust, hogy a letartóztatott diákokat engedje szabadon, mert elérték garanciát vállal. A főigazgató szerint a zsidóellenes tüntetés jelentéktelen dolog volt. Catana prefektus a kérést nem teljesítette, s a diákokat tovább is fogva tartja, a többi bűnöst pedig nyomoztatja.

MODERN MOZGÓ

Ma, csütörtökön utoljára vetítik Pat és Patachon és a Harry Piel filmet. Holnap pénteken és szombaton a „Passau és Tostari» »Kiskoruk» című híres regényéből készült film »A gyermekrontó» kerül bemutatásra. Főszerepben Hanny Weiss és Olaf Fjord. Vasárnap lesz a »Monica» »Lerbier» egy leány leányelete» című film bemutatása. Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel lesz az idei első gyermekelőadás. Az ünnepi megnyitón kívül Fatty és más vígjátékok kerülnek vetítésre, azok közül egy sereg brassói csoda gyermek is fellép rendkívül kedves műsorral. Akik a nyar folyamán szerepelni óhajtanak, jelentkezzenek a Modern Mozgó irodájában.

(*) „Egy leány legényelete” sok kellemetlenséget okozott a Franciáknak.

— (A román állampolgárság) megszerzésére és elvesztésére vonatkozó törvény hiteles magyar fordításban megjelent. Ára 8 lej. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy megrendelhető 3 lej portódíj beküldése mellett a Brassói Lapok könyvosztályánál.

— (Lakbérleti törvény.) Mindenképp érdekel az új lakbérleti törvény. Hiteles magyar fordítása megjelent és megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályánál Brassóban. Ára 10 lej.

CSISZOLÓÁRUK,

(korongok, reszelők, kövek, vasznak, porok)
a VEREINIGTE (ARBORUNDUM)
ELEKTRITWE-KE A. G. gyármányában,
kizárólag
KAMARYT & MEDER cégnél
BRAŞOV-TIMIŞOARA.

MEGNYILT

az angol min. Ára berendezeit

MAISON OSCAR

NŐIFODRÁSZ-TERME.

BRASSÓ, SZENT JÁNOS-UTCA 34. SZÁM.

KÖZGAZDASÁG

A magyar külkereskedelmi mérleg tanulságai Románia szempontjából

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, június 25. Mai budapesti hírtudatunk arról számol be, hogy a magyar pénzügyminiszter a harminchármas bi-
zottságban az ország külkereskedelmi mér-
legének örvendtesen javulását közölte. Míg a múlt év első öt hónapjában a kivi-
teli hiány 85.2 millió aranykorona volt, az
idén ugyanez alatt az időszak alatt nem
tett többet 45.4 milliónál. S ebben a vál-
tozásban az a legörvendetesebb, hogy ezt
nem a behozatal csökkentésével, tehát nem
az ország termelő erőinek megbénításával,
hanem a kivitel fokozásával sikerült elérni.

Milyen tanulságos lehetne az a jelen-
tés a román pénzügyi kormányzás számá-
ra, amely itt nálunk olyan kiviteli és
behozatali politikát folytat, hogy a román
nyerstermek nem tudnak árban verse-
nyezni a külföldön a magyar termékekkel,
holott azok Magyarország belső piacán az
aranyparitás felett állanak, az itthoni gaz-
daságpolitika ellenben a mi terményeinket
olyan ácszínvonalon tartja, amely a világ-
piaci árkaknál legalább egy harmaddal alá-
csonyabb.

Sajnos, a mi gazdasági kormányzásunk
nem akarja belátni azt, hogy nem az árak
abszolút alacsonyága dönti el, milyen
helyzetben van egy országnak a népe, ha
nem a kereseti lehetőségek s a termelők
évvégi mérlege. Az alacsony árak mellett
ez mérleg csak rossz eredménnyel zá-
ródhat és minden záratkor csak az ország
újabb szegényedését jelezheti, mert nyil-
vánvaló, hogy amikor a nyerstermeknek
a maga terményeit a világpiaci árakon alul
kell eladnia, ellenben az iparcikkeket ma-
gasabb áron megvásárolnia, mint azt a vi-
lágpiacra lehetné, évről-évre rá kell fi-
zetnie gondálkodására és végleges csődjét
csak az tudja ki ideig-óráig, hogy a belső
tartalékok, amelyek a beruházások meg-
újításának, építkezéseinek, beszerzéseinek
a legszükségesebb áldozatok elmulasztá-
sában vannak, lehetővé tesszik a termelők
vegetálását és azt, hogy néhány évig várja-
nak a helyzet javulására.

Ez azonban nem lehet a végtelékig.
Romániában eddig még sajnos, nem készül-
tek számítások a nemzeti vagyon nagy-
ságára nézve, de a magunk részéről biz-
tosak vagyunk abban, hogy itt a háboru
megszűnte óta minden évben csökkent a
nemzeti termelő vagyon és különösen csök-
kent azokban a termelési ágakban, ame-
lyek itt a leglényegesebbek, mert az ös-
termelést ölelik fel, ami pedig Romániá-
ban nemcsak most a legfontosabb, hanem
még nagyon sok ideig annak is kell ma-
radnia.

Nagyon helytelen gazdasági politika az,
amely az országot elválasztja a trányból ki-
akarja zökkenetű és erőszakosan egy tul-
zott ipartejesztési kísérletbe viszi bele.
A romániai nyersanyag források még egyál-
talában nincsenek olyan mértékben kiak-
náva, ahogy azt ezek elbírák. A fa a leg-
kiáltóbb példa erre, és ugyanilyen hely-
zetben vannak többi nyersanyag termelő
ágazataink is.

Ami kiviteli politikánk hibáival szem-
ben Magyarország példája mutatja, hogy
a kiviteli politika még a legválasztásosabb idő-
ben is összeegyeztethető az országos állami
és magánérkekkel egyszerre s hogy csak
az adhat belső erőforrásokat egy ország
gazdasági köreinek, ha a magános termelők
a maga egészséges kalkulációjában sem
miféle mesterséges korlátot nem gátolja.

A brassói országos állatvásár

Az a hó 23-iki brassói országos állat-
vásár látogatott volt. Kedden, június hó
24-én már kisebb volt a felhajtás. A vásár-
nak igen kedvezett a jó időjárás. Felhaj-
totiak összesen: 842 lovat, 8 öszvért, 688
szarvasmarhát, 387 különböző növendék
szarvasmarhát, 123 sertést. A két vásár
napján az összes felhajtás 1548 darab volt.

Minőség szerint kevés dicsőít mon-
dhatunk. A felhajtott lovak és a szarvas-
marhák minőségileg egyaránt határozott
hanyagolást mutattak. Egyrészt megfelelő
állatok hiánya miatt, másrészt azért, mi-
vel az itteni általános takarmányhiány foly-
tan az eladó állatok java otthon már az
istállóból guzdál cserélt. Alig lehet arról
beszólni, hogy tenyésztésre alkalmas álla-
tok kerültek volna piacra.

Emeltesse érdemes tenyész lovakat nem
hajtottak fel. Luxus és nyerges lovakról
ugyanazt lehet mondani, mivel az eladásra
kínált lovak részint nem voltak juttatva

részint kisebb-nagyobb hibákkal voltak
terhelve. Az országos állatvásáron aránylag
kevés állat cserélt gazdát. Az általános
pénzhiány itt is mutatkozott. Az eladás-
ra került állatok tekintélyesebb részét a
regát vásárolta meg, és többnyire csak vá-
gó marha és hizlálásra vásárolt állat
cserélt gazdát. Az eladott szarvasmarhák-
ból csak elenyésző kis rész maradt Erdé-
lyben. Ezek közül egy néhány fejű tehén
és egy néhány pár ökör. Az eladott lovak
többnyire a kúszbőn álló aratás — leg-
szükségesebb igás állat állomány pótlására
szolgálnak.

Gazdát cserélt: 25 kanca, 49 herélt, 10
csikó, 2 öszvér, 80 tehén részben selejtezett
vágni való, 49 növendék bika, 17 növendék
üsző, 25 bivaly bika, 9 ugyanolyan üsző,
350 vágó ökör, 3 sertés, összesen 628 drb,
ezzel szemben állítva az 1548 darabot tevő
felhajtást, a vásár eredmény s a jelen-
legi pénz és takarmány szerinti viszonyo-
kat tekintve, kedvezőnek mondhatók.

Az árak minőség szerint igen különbö-
zők voltak, csaknem járabonként más más
árt fizettek vágni való lovat darabonként
800—1000 lejig, igás lovakat 4000—14 ezer
lejig fizettek, luxuslovakat magasabban. —
Vágni való tehén darabja 4—8 ezer lej. Töb-
bi szarvasmarha 15—22 ezer lejig darabon-
ként. Sertés élő súlyát 30—31 lejig.

A MAI PÉNZPIAC

Szerda, június 25.

A világpiacra a francia frank is-
mét a hermincas színvonal alá esett, a ma-
gyar korona tovább javult a lej esése meg-
állott.

A belföldi pénzpiacra tegnap
delután tovább emelkedtek az árfolyamok,
Temesvár erősen keresi az idegen valu-
tákat, Bukarest estefelé két hét óta most
először eladásra kínál devizát. — Lon-
don 1015 lejért, esti zárlat 41.90 lejes
svájci franknak megfelelő áron. Ma reg-
gel Kolozsvár 41.50 lejért ad el svájci fran-
kot, későbbi bukaresti érdeklődésre az ide-
gen árfolyamok emelkednek. Déli zárlat:
A bankok közt: egy svájci frank 41.85, egy
font 1022.50, egy cseh korona 6.94, egy
lira 10.25, egy francia frank 12.60, egy
lejért 304 osztrák, 380 magyar korona, de
ez az utóbbi is szűk a piacon.

Zárlat. Devizák. (Zárlatban a tegna-
piti való eltérések). Zárlat: egy dollár
5.63 és háromnegyed, egy angol font 24.36
(—2), száz francia frank 23.50 (—00), száz
olasz lira 24.34 és fél (—1 és fél), száz
cseh korona 16.67 és fél (—háromnegyed),
száz dinár 6.65 (1 és egynegyed), száz
leva 4.07 és fél (—2 és fél), száz lej 2.45,
tízezer magyar korona 0.72 és fél (1 és
egynegyed), tízezer osztrák korona 0.7035,
száz járadékmárka 135.

(—) Jubiláló bankigazgató.
Bensőséges módon ünnepelték barátai
és intézete ma Hollósi Andort, a brassói
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
igazgatóját, aki ma töltötte be tizvi-
szelő munkásságának harmincadik
évét. Efelől hívtatában ünnepő be-
szédek hangzottak el, este pedig ban-
kettől rendeznek a közisztületben álló
bankigazgató tiszteletére.

(—) A faegyesület a minisz-
ter előtt. Bukaresti tudósítónk je-
lenti, hogy a faegyesület küldöttsége
eljárta a közlekedési miniszternél a fa
szállítás javítása érdekében. A küldött
ség szónokai most újból kifejtették,
hogy ha a szállítási ügyek és lehetősé-
gek sürgősen meg nem javulnak, az
egész faipart a legsúlyosabb válság
fenyegeti. Vátoianu miniszter kijelen-
tette, hogy ezután nemcsak a galáci ki-
kötőben, hanem más danai kikötőkben
is kell fát berakodni, mert ez az egy
vonal nem elegendő arra, hogy Erdély
nek és amellet még más területeknek
a teljes fa forgalmát lebonyolítsa. A
szállítványokat ezután részben Cala-
zasi, Braila és más danai kikötők felé
fogják irányítani. Megígérte a minisz-
ter, hogy a Tescu-Adjudi vonalat két
lós vágányra építik ki és másként is
minden megtesznek a helyzet javi-
tása érdekében.

(—) Milyen gyógyszereket nem
szabad behozni? Az országos közegész-
ségügyi főfelügyelőség közli, hogy nem
szabad az országba behozni olyan gyógy-
szereket és vegyszereket, amelyek forga-
lombehozatala itt nincs engedélyezve s
hogy a vámhivatalok fel vannak hatalmaz-
va minden ilyen készítmények elköltésére.
Együttal felhívja az ország minden orvosát
és gyógyszerészét, hogy szigorúan ellenőriz-
zék, vajjon nem kerülnek-e forgalomba
ilyen gyógyszerek és adott esetben hala-
dékatlanul tegyenek jelentést az illetékes
egészségügyi hatóságoknak.

Lázadó szív

A „Brassói Lapok” eredeti regénye. (5)
Irta SZEDERKÉNYI ANNA.

— Nem is tudtam, hogy itt van, —
ismételte és vergődve-tetetlen próbált nyu-
galmat kényszeríteni magára.

— Várattalul érkeztem...

A lugas agárba kézzel kapaszkodott
Marjussa. Tagra adódott szemekkel né-
ztek.

A gyermek kiszabadította magát végre
és apjához rohant. A nyakába ugrott és az
fájdalmasan, forrón ölelte magához. Amíg
ölelte, ölelte, a tekintete egyre csak a lány
arcán, egy pillanatra sem válva meg tőle.
Igézten-mereven tapadt hozzá, elmerült
benne egészen, nem birt uralkodni magán.
A gyermek visszaadta a csókjait. Simogatta-
becézte az apját, az arcát, nyakát a fához
támaszkodva.

Juliska néni hol az egyikre, hol a má-
sikra bámolt.

— Ti már ismeritek egymást, Tamás?

— A télen találkoztunk... társaság-
ban... többször...

— Anna nem is mondta ezt nekem...

— Nem gondoltam rá.

— Talán nem is tudta, hogy rokonok
vagyunk, — szólt bele az intéző ur.

Addig hallgatva figyelte őket.

— Nem tudtam, honnan is tudhattam
volna.

— Akkor még nem volt itt a felesé-
gem, — tette hozzá Tamás vontatottan.

Végig simította a homlokát.

Erre gondolhatott volna. Igaz, nem tud-
hatta, hogy ismerik egymást, de hiszen sejt-
hette. Ilyen kisebb községben ez a néhány
uriember összejár. Vagy talán mégis gon-
dolta...

Juliska néni az urára nézett. Pici szűnet
után megfogta az Anna kezét.

— Nálunk marad vacsorára, Anna. Itt
lesznek a többiek is — és mielőtt válaszol-
hatott volna, már befelé indult. — Bocsa-
natot kérek, de utána kell nézmem, hogy
azután éhen ne maradjunk.

Az intéző ur a felesége után sietett:
— Megyek én is, lehuzok egy üveggel
a tavalyi kadarkából.

A gyermek közöttük és a hirtelen
beszakart csend. Mozdulatlanul álltak.

— Anna, drága Anna, — suttogta
Tamás.

Marjussa nem hallotta a szavát, de
látta az arcát. És látta kiülni az arcára azt
a kimondhatatlant, amire ő szívdobogva lesett
hónapok óta. Szívdobogva, összekulcsolt ke-
zekkel, kicserepesedett szájjal, sirva és átko-
zódva. Ő előre elrejtekezett, de most ott vil-
lódzik az arcán, sugárzik belőle, cikkázik
körülötte.

— Mit használ, ha oda is megyen!

Hiába minden! Itt már hiába!

Azok ketten most már hangosabban
beszéltek.

— Először nem is tudtam, hogy a maga
gyermeké, Tamás. A mezőn voltam az inté-
zeti gyermekekkel és a kicsike oda jött ját-
szni. Én nem tudtam, hogy a magáé, Tamás.
Amióta vendég volt a házánál, ma jöttem
először ide Juliska nénihez, csak a temp-
loimban találkoztunk. Ott ismertem össze Ju-
lis kanénit egymással. Most sem jöttem volna
be. Gondoltam, a gyermeket a kerten át az
ajtóig vezetem, beengedem, azután vissza
fordulok.

— De később mégis tudta, hogy az
én fiam.

— Azután megtudtam, hogy a maga
fia, Tamás...

Elhallgattak.

Marjussa a földre borulva a lugas
mellett. Odabukott gomolyaggyá gyurva az élet
és halál határvonalára. Leste zihálva, mikor
teszi rá sötét végzetük hideg kezét a szívére.

Tamás nézte ezt a leányt, aki megfor-
dította élete sorát. Az lessacska már vissza-
nyerte a nyugalmát. Most, hogy itt állott
szemben vele, egyszerre kimondhatatlan egy-
szerűnek látta mindazt, amivel hónapok óta
viaskodott.

— Anna, megdöcsölhet-e nekem valana?

— kérdezte Tamás és merően nézett rá.

Az látta a mély árkot szája körül, a
halántéka fölött az ősz hajszálakat és eszébe
jutott mindaz a kétségbeesett jajszó, amelyikkel
feléje kiáltott. Elmultak belőle egyszerre harcos
éjszakái, néma szemrehányásai és türelmetlen
keserű kérdései. Most nem kutatta, mit akar
tőle, csak a ferfit látta, akit szeret, akit gaz-
dagabbá tette, amikor megtanította megmérni
a szerelem és vagy mélységeit. Csak a ferfit
látta, aki lecsigszottat fejét állott előtte és
a szeme izzott-parazsolt.

(Folyt. köv.)

A Brassói Lapok könyvvezetelyá- n kiadásában megjelent REGÉNY- FÜZETEK jegyzéke:

Népszerű regények:

1. sz. Szini Gyula:

A bűbajos.

2. sz. Lakatos László:

Egy válópör története.

3. sz. Csermely Gyula:

Negyvenegy és tizenkilenc.

4. sz. Pásztor Árpád:

És végzetét senki sem kerülheti el.

5. sz. Forró Pál:

Halkuló vágyak.

6. sz. Altay Margit:

Célnál.

Egyes szám ára 12— Lei.

Detektiv sorozat:

1. sz. Gaboriau:

A 113-as percsomó.

2. sz. Gaboriau:

Egy nagystíli szélhámos.

5. sz. Ernst Voop:

A kísértettanya.

6. sz. Maurice Leblanc:

Az olajlámpás.

Egyes szám ára 12— Lei.

3—4. sz. (kettős szám) Foley:

A földalatti város.

Ára 20— Lei.

Megjegyzés: A Népszerű Regények
és a Detektiv Sorozat című kiadvá-
nyunkban havonként 1-1 teljes regény
jelenik meg, amelyekre előfizetéseket
is elfogadunk

Műlikönyvek:

Court és Mahler:

A szinleges férj.

Bródy Sándor:

A nász.

Frankfort Moore:

Az atholi örökség.

Egyes szám ára 12— Lei.

Koronás regények:

Ch. Haugen:

Black Devil, az utonálló.

Anders Eje:

Mesterfogás.

Hungerford:

A vörös ház titka.

Egyes szám ára 12— Lei.

A szállítás a pénz előzetes beküldése vagy
— 60 lejen felüli rendelésnél — utánvétel
mellott történhet. A pénz előzetes bekü-
ldése esetén, 60 lejen felüli rendelésnél por-
tamentesen szállítunk, — 60 lejen aluli ren-
delésnél — 3 lej portóköltség is mellé-
kendő. — Utánvétel esetén a portó-
költséget mindenkor a megrendelő fizeti.

LEGJOBB MAGYAR ÉLCLAP!
KÉRJEN INGYEN MUTATVÁNSZÁMOT!
TEMESVÁR, SZERB-UTCA 2.

**Keresünk megvételre egy használt, de üzemképes állapotban lévő,
cca 40-45 HP. fekvő, stabil
compound gőzgépet,
lehetőleg szelepes vezérművel.**

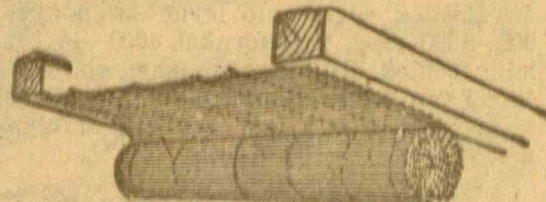
Ajánlatok:
SZUDRICS PETROSI Erdőművelési R.-T. Oradea-Mare, Strada Bratlaru 1. alá küldendő.

Deszkahulladék

tűzelési célra ismét kapható ezer kg.-
ként házhoz szállítva 450,- leiert.
SZÉKELY & MARGITAI
BRASSÓ, HOSSZU-U. 212. TELEFON: 2-48

Hirdetési akvizitőr

kerestetik. Csak elsőrangú, kellő referenciákkal rendelkező munkások adják be ajánlataikat „Elsőrendű kereset” feligére a lap kiadóhivatalába.
0-0-0-0-0-0-0-0-0-0
0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

A Bacula-mennyezet

(deszkaszalazás nélkül) hasonló jó minőségben sokkal olcsóbb, mint a nádasított mennyezet.

BACULA-mű Ganzert & May Brassó

BOLONYA, Jancsi-sor 3. Telefon: 3-66.

Állandó raktár:

Arad: Merle Géza, okl. mérn. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 44.
Bukarest: M. Akenasy, Bulv. Basarab 143. Telefon: 26/16.
Braila: I. Axelerat & Comp. Str. Regala - Colț Plevnei. Telefon: 60/1.
Kolozsvár: Szénási I. cal. Mánastur 8. Telefon 3/48. — Nagyszeben: Falpar R. T. Háromcserefa-utca. Telefon: 68. — Temesvár: Polgár A. & Társa R. T. III. Bulv. Carol 46. Telefon: 77. — Giurgiu: I. Carnabatu, Focșani: Gottfried Leibovici. — Medgyes: Wilhelm Oberth, Piața Reg. Ferdinand 7.

CORDATIC

A
LEGKITÜNBŐBB AUTÓPNEU.

APRÓ HIRDETÉSEI

Egy szó ára: 2,- lel. — Vastagabb betűvel 1,- lel. Legkisebb apróhirdetés 20 lel. Csak válasz helyével felszerelt keretbe kerülő hirdetések. Apróhirdetéseket a fenti árak mellett bonyolításunknál is feladhat mind az a személy, aki az a. p. utasítást továbbítja kiadónknak.

Személyszállító autó-vállalat
Jancsi-sor. telefon 5 30. Brassó
Fekete ucca 44.

Befőzni való hőlágos meggyre előjegyzést, már most elfogad az Általános fogyasztószövetkezet (Pénzügyi palota).

Több vadonutaj hálószoza, félháló, egyes szőnyeg, kredenc eladó. Vár-ucca 56.

100 db elsőrendű bűkk tűzifát eladó Cím 9660 szám alatt a kiadóhivatalban.

Bordáscsöveket (fűtőtestek) megvételre keres. Halpert, Arad, Str. M. Sceabola (Hajó-u.) 30.

Perfekt szakácsnő, aki a konyhai teendőket is vállalja, fiatal házaspárhoz vidékre keresetik. Ajánlatok „Tiszta” feligére a kiadóhivatalba.

Kisközségben, mely egyben fürdőhely is, eladó négy szobás kőház, szótőcsúszattal, kőemával a melléképületekkel. Érdeklődhetni dr. Biró Gyulánál, Barót.

Ügyes kezdő segéd rőfő szakmában felvétetik. Alter Izsó Mercurea Cluj.

Olcsó és jó kosztot lehet kapni és ahol a nők felvétetik. Kapu-ucca 25.

A vas- és műszaki szakmában teljes jártassággal bíró 27 éves kereskedő azonnali belépésre ügyvezetői, raktárnoki, vagy segédi állást keres. Megkereséseket „Vaskereskedő” feligére a Targu-Muregi kiadóhivatalba, Póder 18. terem.

Állás keres gépész, hosszú gyakorlattal, esetleg cséplőgép. Cím: Fanni Markovics, București, Str. Frâncușan 14.

Eladó Csikszeregyében a városközpont szomszédságában egyemeletes ház. Földszinten üzlethelyiség és 2 lakószobával, emeleten 4 lakószobával hozzátartozó melléképületekkel befalított kerttel, építési anyagok, összefüggésben három holdas kaszáló és csűrrel. Értekezhetni Köllő István tulajdonossal.

Eladó egy hat lóerős nyersolajmotor cséplőgép teljes felszereléssel. Firtanus (Martonos, Odorheiu), Győrffy Jánosné.

2 jó erkölcsű flu tanulónak felvétetik. 1 a férfi konfekcióban, 1 a férfi divatban. Neumann utóda, Brassó, Kolostor-ucca.

Eladó egy 2 szoba, konyhából álló kis családi ház. Cím: Brassó, Cenkláya. 70

Eladó új lencse rosták, cséplőgépekhez árpa rosták, búzarostrák, egy fűkaszalógép és fűmag rosták üzemképes állapotban, Száva Istvánnál, Kézdivásárhely.

Eladó egy kerékpár, egy gallér fényező gép egy lemezhangoló gép bádogosok részére. Kut-ucca 48.

Teljes üzlet-berendezés (majdnem új) nagyon olcsón eladó. Maison Oscar, Brassó Szent János-ucca 34.

Kiadó csinos szoba 2 személy részére július 1-től szeptember 15-ig, esetleg teljes időtartalom. Cím 9773 szám alatt a kiadóhivatalban.

Keresünk önálló, amsolult, perfect, gyors és gépirati tudó, német-magyar levelező. Term. nyelvismeret, jártas, valamint románul tudó, e önyben részesül. Referenciasai, a felkérés bizonyítvány m. bonyolítás a támogatott ajánlatokat kerünk. Jakob & Cie, Sigmaringa.

Megérkezett a szép befőzni való spárgoly meggy az általános fogyasztási szövetkezetekhez, hol bármilyen mennyiségben kapható.

Perfect szakácsnő és ügyes szobaleány keresetik. Jelentkezni delelőtt, Roth, Kolostor-ucca 31. l.

Megvételre keresetik használt, de jókarban lévő, esetleg új, 1 gyapjúkartológép 70-80 cm, azéles, 1 far aszó, 1 topó, 1 ványoló, árak és gyártási évek megjelölésével, Alexandru Polonyi, Tipar. Jud. Arad.

Ruha varrónő házakhoz ajánlkozik. Felső Căcova 27. szám.

D. A. J. K. A

kerestetik július elsejére.

9777 Cím:
BAXONIA hirdetési iroda, Károly herceg-u. 11.

Keveset használt, teljesen üzemképes Fordson Tractor

két barázdas „Oliver” ekével eladó.
CSIHÁ & RAKOSI, Targu-Săuceș.

38

év óta fennálló üveg, porcelán és díszműtáru üzlet családi okok miatt eladó. Értekezni lehet a tulajdonosoknál

Jancsó Gyula utóda
TARGU-SĂUCEȘ - KÉZDIVÁSÁRHELY

Nincs szüksége cukrászra,
ha megveszi

KRBEKNÉ LIBER ETELKA

negyedik bővített kiadás u

Házicukrászatát,

amely
több száz receptet tartalmaz.

A turócscsuszától, káposztáskockától, a boszorkánykrém, Ananász-Parfált és töltött datolyáig, minden létező egyszerű tészta és könnyen elkészíthető torta receptjét benne találjuk.

Árak köve: L. 30

Portó díj: L. 1,-

Ajánlat: L. 2,-

Megrendelhető a Brassói Lapoknál

A román állampolgárság

megszerzésére és elvesztésére vonatkozó TÖRVÉNY

hiteles magyar fordításban megjelent.

ÁRA 8 LEI.

Kapható minden könyvkereskedésben vagy megrendelhető a kiadóhivatalban. BRASSÓI LAPOK kiadóhivatala.

Nagy választék Omega és Longines órákban!

Osterzelzer H.-nál
Brassó, Buzasor 9. szám

10992 ELSŐ Lloyd 1805
ENDÉLYVÉSEI ÉKSZERÁRUHÁZ
Cluj, Calea Regale Ferdinand 19.
Tel.-interurban: 218. Bürgönyeim: Juvelliere, Cluj.

Ékszerárugyártás és nagykereskedés!
Fogazati arany és forrasztó. — Arany-, ezüst-, platina-beváltatás! Klenzie és Schwarzwald órákban valamint kina-ezst tárgyakban nagy lezást!
Csak viszontelárusítóknak!

+ Mentőszekrényeket +

első segélynyújtáshoz teljesen felszerelve cséplőgépek, erdővállalatok, gyárak, malmok, műhelyek és autók részére. fa, bádóg és bőrkivitelben vörös keresszettel ellátva. Bidei fényezett keményfaállványban, porcellán betéttel szép kivitelben napi áron szállít **Fischer János** „Banatul” gyógyszerháza, Lugos.

Dr. RÁCZ

szanatórium és gyógyfürdő-intézet
NAGYVÁRAD, Str. DR. CAROL 7.
Vízgyógykurák, szénsavas-, villany-, hő-, fényfürdők, beléggző gyógymódok, idegesek, gyengeségi állapotok, tej-, szív-, gyomor-, bél-, vese- és egyéb betegségek gyógyítása. — Hízó-, fogyókurák.
SZOBÁK PENZIÓVAL!

Üzleti portál

4.80 méter hosszú, nagy üveg táblákkal
Jutányosan eladó

Tellmann & Speil

Brassó, Buzasor 8.

Longines
7 GRANDS PRIX
Legpontosabb óra

V. MISSIR FII & Tsa. R. T., BRASSÓ

A n. é. közönség becses tudomására hozzuk, hogy

Párisban bevásárlási központot és exportáruházat

létesítettünk, minél fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy az összes divatárakat külföldön közvetlen szerezzük be és a nagyérdemű közönség igényeit minden tekintetben kielégíthetjük. — Dacára a már beállott nagy áremelkedéseknek és a vámtarifa legközelebbi tetemes felemelésének, az összes divat- és textilárunk árai lezártottnak és ezekből a nagyérdemű közönségnek még k o l d o n

10%-os engedményt adunk.

Az igazgatóság.

BAXONIA 9778 9778

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavezetőségének közfelfüggetlen gépeken, Brassóban.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundația pt. Școală - BCU Cluj